

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਫਲਸੌ ਅਤੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ, 1951

ਬਨਾਮ

-----
22 ਨਵੰਬਰ

ਓਮ ਪਾਰਕ ਐਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1951 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ III

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (1908 ਦਾ V), ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (II) ਅਤੇ ਆਰਡਰ 22, ਨਿਯਮ 3—ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ (1937 ਦਾ XVIII), ਸੈਕਸ਼ਨ 3—ਕੀ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ। ਨੁਮਾਇੰਦੇ।

ਐਸ.ਐਸ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪੋਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜੋ ਜੀਵਿਤ ਰਹਿ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਜੋ ਕਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਲੈਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਜ਼ਬੂਰਾਓ ਸਤੱਪਾ ਕੋਚਾਰੀ ਬਨਾਮ ਅੰਨੱਪਾ ਰਾਮਚੰਦਰੱਪਾ ਕਬਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਅਮਰ ਚੰਦਰ ਕੁੰਡੂ ਬਨਾਮ ਸੇਬਕ ਚੰਦਾ।

ਚੌਧਰੀ (1), ਦੀਨਾਮੋਨੀ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਇਲਾਹਾਦਤ ਕੇ.ਜੇ. ਤਨ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, (2), ਗਿਆਨ ਦੱਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਦਾ ਨੰਦ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਅਲੇਖ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 'ਵੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ ਗਜਪਤੀ ਐਨ. ਨਰਾਇਣ ਦੇਵ (4), ਅਤੇ ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੰਗਾ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਕਸ਼ ਸਿੰਘ (5), ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ; ਦਵਾਰਕਾ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਜੈ ਗੋਪਾਲ (6), ਨੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਸ੍ਰੀ ਏ.ਐਨ.ਭਨੋਟ, ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 13 ਫਰਵਰੀ 1951 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਕੋਐਲ ਗੋਸਾਈਂ ਅਤੇ ਕੋਐਸ ਬਾਪਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਫਸੀ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਜੇਐਲ ਭਾਟੀਆ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ ਮਿਸਟਰ ਭਨੋਟ, ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ 1st ਕਲਾਸ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 13 ਫਰਵਰੀ 1951 ਦੇ ਕਪੂਰ ਜੇ. ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 3 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵੰਜ-ਸਾਰਣੀ ਅਤੇ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗੀ:-

ਮੂਲ ਚੰਦ

ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ (ਮੁਦਈ)

	ਜੈ ਨਰਾਇਣ (ਡਿਵੈਡੈਟ ਨੰ. 5)	ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ (ਡਿਵੈਡੈਟ ਨੰ. 6)
ਨਾਮੋਸ਼ਟਕ ਵਜ਼ਾਫ਼ਾ (ਸ਼ਾਹੀ ਪੱਖ ਨੰ. 7)	ਪੰਜ ਸਾਥੀਆਂ (ਸ਼ਾਹੀ ਪੱਖ ਨੰ. 8)	ਪੇਕ ਨਰਾਇਣ ਨਾਸ਼ਾਕਰਾ ਸ਼ਾਹੀ ਪੱਖ ਨੰ. 10

ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੰਜਜਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਧੇ ਮਲ-ਮੂਲ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਹੇਠ ਦੋ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ।

- (1) ILR (1907) 34 ਕੈਲ. 642 (FB)
- (2) (1895) 8 CWN 843
- (3) ਏਆਈਆਰ 1938 ਸਾਰੇ. 163
- (4) ILR (1941) 20 ਪੈਟ. 755
- (5) ਏਆਈਆਰ 1945 ਓਧ 60
- (6) ILR (1921) 2 ਲਾਹ. 114

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਚੰਦ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ-ਜੈ ਨਰਾਇਣ ਜੋ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਸੀ-

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਓ^{ਐਚ} ਭਾਈਵਾਲੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ, • ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਦਈ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਜੈ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ----ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 6, ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹਾਂ

ਕਪੂਰ ਜੇ ਲਾਲ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਲਾਲ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1, ♦
-
ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2, ਬਾਕੀ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਇਸ ਫਰਮ ਦਾ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਸੀ। ਲਾਲ-ਸ਼ਿਆਮ ਲਾਲ ਅਤੇ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅਕਤੂਬਰ 1940 ਵਿੱਚ

ਧੌਮ ਸੇਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਿਆਮ ਲਾਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਲਾਲ, ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

23 ਜੁਲਾਈ 1941 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਆਮ ਲਾਲ, ਛੋਟੇ ਲਾਲ, • ਆਪ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਜੈ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਜੈ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਨ। ਕੇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਗਭਗ 10 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਚੱਲੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1950 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਮਹਿਤਾਬ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ XXII, ਨਿਯਮ 3, ਅਤੇ ਆਰਡਰ I, ਨਿਯਮ 10, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡਜ਼ੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 111 'ਤੇ ਹੈ। ਮਿਤੀ 4 ਅਕਤੂਬਰ 1950 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਮਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ " ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸੂਟ ਦਾ ਮਕਸਦ. ਉਸ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਦਵਾਰਕਾ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਜੈ ਗੋਪਾਲ (1) ਦੇ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ

ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ **ਬਿਸ਼ਨ ਨ** ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨਹੀਂ ਹਨ।^{੧੦} ਵਜੋਂ

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। * ^

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (11) ਵਿੱਚ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਮਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਚੁਨੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਬਾਈ ਮਨੀ (1) ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਖੁਦ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਗਣੇਸ਼ ਨਾਲੋ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਸਾਖਾਰਾਮ ਸਰਾਫ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਸਿਵਰਾਮ ਮੂਲੇ (2), ਅਤੇ ਜਮਬੂਰਡੋ ਸਤੱਪਾ ਕੋਚਾਰੀ ਬਨਾਮ ਅਨੰਪਾ ਰਾਮਚੰਦਰੱਪਾ ਕਬੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਸਕਾਟ ਸਮਿਥ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨਾਲ ਚੇਵਿਸ, ਜੇ. ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਬੰਬਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੇਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਖੌਤੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਦਵਾਰਕਾ ਦਾਸ, ਭਰਾ ਅਤੇ ਪੁਰਨ ਦੇਵੀ, ਮਾਤਾ, ਨੂੰ ਮਿਤਕ ਜਗਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਾਥ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਗਨ ਨਾਥ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨ ਨਾਰਾਇਣ, ਬੰਬਈ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੁਨੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਬਾਈ ਮਨੀ (1), ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ 'ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜੋ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਨਰ ਸਨ। ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ

ਕਪੂਰ ਜੇ ਨੇ ਤਿੰਨ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ * ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (11) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਣੇਸ਼ ਸਾਖਾਰਾਮ ਸਰਾਫ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਸਿਵਰਾਮ ਮੂਲੇ (2) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ

ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ILR 42 Bom ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ. 504 ਪਾਟਕਰ, ਜੇ. ਨੇ ਪੰਨਾ 716 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

x ਚੁਨੀਲਾਲ-ਨਰੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਬਾਈ ਮਨੀ (1) ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਨਰ ਆਪਣੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ

, t ■ ^ ^ ' ' ft

> . 4 ^ .

ਛੱਡਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਨਰ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪੁੱਤਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ-

(1) ILR (1918) 42 ਬੰਬ. 504

(2) I. L. R. (1931) 55 Bom. 709

ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਤਰ **ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ**, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੈ **ਅਤੇ ਹੋਰ # ਅਜਿਹਾ** ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ। **ਕਪੂਰ ਜੇ.** ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਜੋ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਫਰਮਾਨ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਬੇਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਉਣਾ ਪਏਗਾ ਜੋ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਉਪਬੰਧ। ਕਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ, ਬਰੂਮਫੀਲਡ, ਜੇ., ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, *ਜ਼ਬੁਰਾਓ ਸਤੱਪਾ ਕੋਚਾਰੀ* ਬਨਾਮ *ਅਨੰਪਾ ਰਾਮਚੰਦਰੱਪਾ ਕਬਰ ਅਤੇ ਹੋਰ* (1), ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਨੇ ਜ਼ਬੁਰਾਓ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 5,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਨ। ਸਹਾਇਕ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁੱਤਰ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਬਿਊਮੋਟ, ਸੀਜੇ, ਨੂੰ ਪੀ. 182 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

"ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਹਾਇਕ ਜੱਜ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਪਰ

Bishan Narain,
and another
v.
Om Parkash
and others

156

PUNJAB SERIES

I VOL. V

ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹੀ ਉਸਾਰੀ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਲਪਨਾ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਹੱਥ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

Kapur J.

ਚੁਨੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਬਾਈ ਮਨੀ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

ਚੁਨੀਲਾਲ-ਹਰੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਬਾਈ ਮਨੀ (1) ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਤਰਕ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵੱਲ ਸੇਧਿਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਬੀਮਨ (ਪੰਨਾ 509) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ: 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਇਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।' ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਹੀਟਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਪੁੱਤਰ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਏ ਕਿਸੇ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰ ਦਾ ਸਰਵਾਈਵਰ, ਉਸ ਕੋਲ ਬਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਸਰਵਾਈਵਰ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਲਗਭਗ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਜੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਚੁਨੀਲਾਲ-ਹਰੀਲਾਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ

v. ਬਾਈ ਮਨੀ (1), (ਸੁਪਰ) ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ, ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਗਣੇਸ਼ ਸਾਖਾ- ਓਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਪੀ ਆਰ ਕੇਸ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਸ਼ਿਵਰਾਮ (2)। ਅਤੇ
ਹੋਰ

ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:-

ਕਪੂਰ ਜੇ.

“ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ (ਜੋ ਕਿ ਪਰਸਨਲ ਲਾਅ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ) ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 2 (11) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ।

ਗਣੇਸ਼ ਸੁਖਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਪਾਟਕਰ ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰ ਚੰਦਰ ਕੁੰਡੂ ਬਨਾਮ ਸੇਥਕ ਚੰਦ ਚੌਧਰੀ (3) 'ਤੇ। ਉੱਥੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੀਆਈਐਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਜੋਂ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬੀਵੀ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਖੇ ਐਨ. 653, ਮਿੱਤਰਾ, ਜੇ, ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਪ੍ਰੋਜ਼ਰ * ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ' ਦੀ ਇੱਕ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਣਚਾਹੇ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਕੋਡ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੌਤ, ਵਿਆਹ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਕੋਡ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਾਰਸ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੀ ਹੈ

- (1) 1. ਬੀ. ਆਰ. (1918) 42 ਬੋਮ. 504
- (2) ILR (1931) 55 ਬੰਬ. 709
- (3) ILR (1907 (34 Cal 642 (FB))

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ.
ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ
ਵੀ.
ਅਤੇ ਹੋਰ

ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਅਪਣਾਇਆ. ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਲਗਭਗ ਹੈ
ਜਮੀਨ ਲਈ ਮਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਮਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਟੱਲ-
gages ਜੇਕਰ ਇੱਕ reversioneer ਦਾ ਬਦਲ
ਕਿਉਂਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ' ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ,
ਪਦਾਸੀ ਸਿੱਕ ਲਿਆਇਣ ਲਈ ਪਾਸੰਦ ਨੋਟੇਰਾ
ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਕੱਦਮਾ.

ਦੇਵੇਂ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਮਿਤਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਅਧਿਕਾਰ' ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਤਕ ਨੂੰ ਵਾਰਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਤਰ, ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਰਮਾਨ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਅਟੈਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ।

ਅੰਸ਼ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੈਰਾ ਜੋ ਮੈਂ ਮਿੱਤਰਾ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

158 PUNJAB SERIES | VOL. V

ਦਿਨਮੋਨੀ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਇਲਾਹਾਦੂਤ ਖਾਨ (1), ਬੈਂਚ, ਜੇ., ਪੀ. 852 :-

ਧਾਰਾ 234 ਵਿੱਚ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। ਅਜਿਹਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦਾ।

(1) (1895) 8 CWN 843

ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ 01 ਬਰੂ, ਜੇ., ਜੇ. ਨੇ ਪੰਨਾ 856 'ਤੇ ਕਿਹਾ:-

"ਭਾਗ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹਨ ਜਿੱਥੇ the ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਕੇ.ਜੇ. ਅਸਟੋਟ ਦੇ ਆਖਰੀ ਧਾਰਕ ਦੀ ਨਿਯਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ
ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਜਾਇਦਾਦ
ਦੇ.ਸੀ.

ਸਰਵਾਈਵਰ ਜਹਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕਰੂਸ . ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਿਰਣੇ-
ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇੱਕ
ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਟਾਇਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ *
ਆਖਰੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ
ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਨਰ ਵਜੋਂ।"

Woodroffe, Bist an Narain
and another
v.
applied to Clin nark ash
otnerwise ^{Jiid oL} hcrs

ਪੰਨਾ 858 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:-

"ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ' ਸ਼ਬਦ
ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਅਤੇ ਵਾਰਸ * ਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ
ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ
ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸਦਾ ਸਖਤ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਰਥ ਹੈ।

ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ *ਮਯੱਪਨ ਸਰਵਾਈ ਬਨਾਮ ਮੇਯੱਪਨ ਅੰਬਾਲਮ (1)*, ਚੁਨੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਬਾਈ
ਮਨੀ (2) ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਅਤੇ 53 ਦੇ
ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ
ਧਾਰਾ 2 (11) ਵਿੱਚ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇੱਕ ਸਹਿ ਪਾਰਸਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ
ਕਰਦੀ ਹੈ।

(1) 46 MLJ 471

(2) ILR (1918) 42 ਬੰਬ. 504

Bistan Narain
and another

Om Park as A
and others

Kapur J.

ਗਿਆਨ ਦੱਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਦਾ ਨੰਦ ਲਾਲ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ^i), ਗੰਗਾ iNatn, j ., neiu tnai die aenniuon oi ਧਾਰਾ 2 (11) oi ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ' oi ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਇੱਕ ਈਓ-ਪਾਰਸਨਰ ਦਾ ਕੇਸ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਅਲੇਖ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ ਗਯਾਪਤੀ ਨਰਾਇਣ ਦੇਵ (2) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਫਜ਼ਲ ਆਲ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ 1 ਨੇ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਗਪੁ ਨਾਦਰ ਬਨਾਮ ਕਰਪੀਅਨ ਨਾਦਰ (3) 'ਤੇ। ਇਸ ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੂਟ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਗਲਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚਰਿੱਤਰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਜੋਂ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। .

ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੰਗਾ ਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ (4) ਵਿੱਚ ਅਵਧ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਭ, ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਡਰ XXII ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਜੋਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ, 1937 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀਰਰਾਮਰੇਡੀ ਸੁਬਾਰਾਮੀ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਵੀਰਰਾਮਰੇਡੀ ਸਕੰਰਮਾ (5) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵੱਡ ਲਈ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਬਚਣ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1938 ਏਆਈਐਲ 163
- (2) ILR (1941) 20 ਪੈਟ. 755
- (3) ਏਆਈਆਰ 1925 ਮੈਡ 455
- (4) ਏਆਈਆਰ 1945 ਅਵਧ 60
- (5) (1949) 2 MLJ 821

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ 01 ਮੈਨੂੰ ਲਾਹੌਰ H.gh ਕੌਮਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ o> ±ਇਕ ਘਾਨਾ, ਜੇ., ਫਰੇਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਬੀ, ਜੋ ਮੋਹਨ, ਦਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ox sec cum z^1) oi ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜ਼ਾਬਤਾ oi ਇੱਕ ਮਿਤਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ।

**Bisha n Natiu'i
and another
v.
(Jm Park aw
t>nd others**

Kapur J.

ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲਿਨੋ ਨਿਸ ਸਨਸ ਜੋ ਬਚੇ ਹੋਏ ਅਨਾਸ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਮੰਨਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। 1 ਪੁੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਰੂਗੀਟ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। . ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਨਰ ਝੀਲ ਸਥਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਲਾਰਡ ਫਿਲਿਮੋਰ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। *ਲਿਗੰਗੌੜਾ ਬਨਾਮ ਬਸਨਗੌੜਾ* (2)। ਸਵੇਰੇ 1 ਵਜੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ, ਭਾਵ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। . ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਕੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਡਿਕਰੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ

(1) ਏਆਈਆਰ 1941 ਲਗ 447

(2) (1927) 34 ਆਈਏ 122 ਪੰਨਾ 125 ਤੇ

Bish n Nsi aii. ਅਤੇ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ
ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਾਰਟੀਆਂ

ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ। 1 ਆਰਡਰ ਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਵਾਪਸ

ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ

_____ 3 ਜਨਵਰੀ 1952। ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ

ਕਪੂਰ ਜੇ. ਨੇ

ਲੈਨੋਰ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ
ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਫਲਸ਼ੋ ਜੇ.

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਸੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ